

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tilinpäätös ja toimintakertomus 2025
2025/02.05.01.03/2026

Aluehallitus 31.03.2026 § 48

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle tilikauden 2025 tuloksen 11 634 602,48 euroa käsittelyä siten, että

- vähennetään poistoeroa 26 206,41 euroa
- tilikauden ylijäämä 11 660 808,89 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille

Aluehallitus hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Lisäksi aluehallitus allekirjoittaa 2025 tilinpäätöksen sähköisesti erikseen sovittavana ajankohtana.

Aluehallitus valtuuttaa aluehallituksen puheenjohtajan ja hyvinvointialuejohtajan allekirjoittamaan tilintarkastuksen vahvistusilmoituskirjeen, joka lähetetään ennen tilintarkastuskertomuksen valmistumista.

Aluehallitus valtuuttaa virkakoneiston korjaamaan mahdolliset tekniset yms. virheet tilinpäätösmateriaalista ennen aluevaltuuston käsittelyä.

Aluehallitus merkitsee tiedokseen Laadun ja omavalvonnan vuosiraportin 2025 ja antaa sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle tilinpäätöstä täydentävänä oheismateriaalina.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kolmannen toimintavuoden tilinpäätös ja toimintakertomus on valmistunut. Hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilinpäätös tilikaudelta tilinpäätöstilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tärkein tehtävä on järjestää riittävät sosiaali-, terveys- ja turvallisuuspalvelut koko maakunnan väestölle laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Tämän lakisäätöisen tehtävän lisäksi järjestämme ympäristöterveydenhuollon palvelut kaikkiin Pohjois-Karjalan kuntiin. Vuoden 2025 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota talouden tasapainottamiseen vuosien 2023–2024 aikana kertyneiden alijäämien kattamiseksi. Vuoden 2025 aikana pidettiin kahdet yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisista ja taloudellisista syistä. Alkuvuonna toteutettiin koko organisaatiota koskevat 30 milj. euron yhteistoimintaneuvottelut talousarviossa pysymiseksi. Loppuvuonna puolestaan toteutettiin 20 milj. euron yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2026 talousarvion sekä vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman valmisteluun liittyen.

Talouden tasapainottamisessa onnistuttiin varsin hyvin, mutta palvelujen saatavuus heikkeni huomattavasti erityisesti kiireettömässä erikoissairaanhoidossa ja ikääntyneiden asumispalveluissa. Aluevaltuuston hyväksymän palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman toimeenpanoa edistettiin alueellisten järjestämisuunnitelmien avulla vuoden 2025 alusta alkaen koko maakunnassa. Hyvinvointialue päätti hakea toukokuussa valtiovarainministeriöltä lisärahoitusta lakisäätöisten palvelujen turvaamiseksi. Neuvottelujen päättyessä lokakuussa todettiin, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella osa lakisäätöisistä palveluista oli vaarantunut osin valtionrahoituksen tason riittämättömyyden vuoksi. Tämä seurauksena Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle myönnettiin valtioneuvoston 30.10.2025 päätöksellä ainoana hyvinvointialueena Suomessa 2,6 milj. euron lisärahoitus, vaikka valtiovarainministeriö arvioikin lisärahoitustarpeeksi 17,9 milj. euroa.

Organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän tarkastelua ja uudistamista jatkettiin aluevaltuuston ja -hallituksen linjausten mukaisesti myös vuonna 2025. Vuoden aikana valmisteltiin kenties merkittävin hyvinvointialueen organisaatorakenteeseen ja -kulttuuriin vaikuttava muutos, joka liittyi perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä ikääntyneiden palvelujen toimialueiden yhdistymiseen yhdeksi sosiaalipalvelujen toimialueeksi yhden toimialuejohtajan alaisuuteen vuoden 2026 alusta alkaen.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella vuonna 2025 henkilöstömäärä oli 7353 henkilötyövuotta. Vuoteen 2024 verrattuna henkilöstömäärä laski 41 henkilötyövuotta. Henkilöstön saatavuudessa tapahtui selvä muutos aiempiin vuosiin nähden. Erityisesti hoitohenkilöstön osalta uusien työntekijöiden saatavuus parani, mikä näkyi muun muassa vuokratyövoiman vähenemisenä. Saman suuntainen trendi tapahtui myös lääkäreiden saatavuudessa, mutta ei kuitenkaan samassa mittasuhteessa. Työpaikkojen maantieteellinen sijainti vaikuttaa edelleen niiden houkuttelevuuteen, Pohjois-Karjalan keskinen alue vetää työntekijöitä selvästi paremmin kuin maakunnan reuna-alueet.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen taloudellinen tulos vuonna 2025 muodostui 11,7 milj. euroa ylijäämäiseksi. Aluevaltuusto hyväksyi muutetun talousarvion joulukuussa 2025, joka oli 3,0 milj. euroa ylijäämäinen. Onnistuneiden tehostamistoimien ansiosta koko organisaation toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna saatiin taittumaan valtakunnallisesti kilpailukykyiselle tasolle 1,2 %. Tämä mahdollistaa lakisääteisten palvelujen turvaamisen ja kumulatiivisen alijäämän kattamisen mahdollisen määräajan muutoksen enimmäisaikarajan puitteissa vuoteen 2029 mennessä, jos valtion rahoituksen kasvu ei muutu merkittävästi voimassa olevista painelaskelmista.

Hyvinvointialueen strategiset aluevaltuustoon nähden sitovat mittarit talousarviovuodelle on johdettu hyvinvointialueen strategisen uudistusohjelman viidestä menestystekijästä.

1) Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-suosittelemisindeksi avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoisesti tavoitetasoksi on asetettu, että $NPS \geq 75$. Tätä mittaria oli mahdollista tarkastella kuukausittain. Koko organisaation toteumaluku vuoden lopussa oli 76,4 eli tavoite toteutui.

2) Tavoitteenamme on järjestää asukkaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen < 90 %, keltainen 90–95 % ja vihreä 95–100 % palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Tätä mittaria oli mahdollista tarkastella kuukausittain. Hyvinvointialueetasolla toimialueiden mittareiden keskiarvo oli vuoden lopussa 85,0 %, joten tavoite ei toteutunut.

3) Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelimme henkilöstön lähtövaihtuvuuden pienentämistä vuoden 2024 tasosta. Vuoden 2025 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Tätä mittaria oli mahdollista tarkastella kuukausittain. Vuoden lopussa tunnusluku oli 3,9 %, joten tavoite toteutui.

4) Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku,

jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2025 muutetun talousarvion tavoitteena oli, että vuosikate on enintään 21,4 milj. euroa. Tilinpäätöksen perusteella vuosikate oli 29,8 milj. euroa, joten muutettu taloustavoite toteutui.

5) Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS (employee Net Promoter Score) suositteluindeksin avulla. Ensimmäistä kertaa toteutettavan mittauksen tavoitearvoksi asetetaan luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden aikaisempien tuloksien perusteella. Tätä mittaria oli mahdollista tarkastella kvartaaleittain. Vuoden viimeisimmän mittauksen tunnusluku oli 3, joten tavoite ei toteutunut.

Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Valtioneuvosto päätti 6.6.2024 hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2025, yksikään hyvinvointialue ei saanut uutta lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmassa vuoden 2025 noin 6,9 milj. euron investoinnit suunniteltiin rahoitettaviksi kassavaroilla. Vuodelle 2025 investointeja toteutui 5,2 milj. euroa (75 %), josta 1,6 milj. euroa oli pysyvien vastaavien investointeja ja 3,6 milj. euroa investointeja vastaavia sopimuksia.

Vuonna 2025 lainanottovaltuuksia vuosilta 2023–2024 käytettiin investointisuunnitelman mukaisten investointien toteuttamiseen 14,6 milj. eurolla. Koko summa liittyi pysyvien vastaavien investointeihin. Vuoden 2023 lainanottovaltuuden mukaisesta lainanotosta on toteutumatta 19,9 milj. euroa. Summalla tullaan vuoden 2026 aikana toteuttamaan E-hankkeen rakentamis- ja kalustamisinvestoinnit. Hankkeen on määrä valmistua vuoden 2026 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Konserniyhteisöt edustavat merkittävää osaa hyvinvointialueen tarvitsemista tukipalveluista, ja ne ovat kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Konserniohjeessa määritetyt omistajaohjauksen periaatteet mahdollistavat joustavan omistajapolitiikan. Vuoden 2025 aikana ei konsernirakenteessa tapahtunut hyvinvointialueen kannalta oleellisia muutoksia. Konserniyhtiöiden tavoiteasetannan toteutuminen oli tukemassa hyvinvointialueen taloudellista onnistumista tilinpäätösvouden aikana.

Vuoden 2026 talousarvio ja taloussuunnitelma vuodet 2027–2029 on muodostettu siten, että vuoden 2025 lopussa oleva kumulatiivinen alijäämä 58,4 milj. euroa tulee katetuiksi vuoden 2028 loppuun mennessä aluehallituksen hyväksymien talousarvion valmisteluperiaatteiden mukaisesti. TA26-kirjan mukaisesti tuottavuusohjelma sisältää merkittävimmät palvelukokonaisuudet lakisääteisyys turvaamiseksi, rakenteelliset muutokset toiminnan uudistamiseksi ja talouden sopeuttamisohjelman taloustavoitteen saavuttamiseksi. Tuottavuusohjelmalla ja strategisilla kehittämishankkeilla vastataan ministeriöiden hyvinvointialueelle asettamiin toimenpidesuosituksiin ja alueelle myönnetyn lisärahoituksen ehtoihin sekä varmistetaan kumulatiivisen alijäämän kattaminen määräaikaan mennessä.

Tilinpäätöksen valmistumisen yhteydessä on valmisteltu Laadun ja omavalvonnan vuosiraportti 2025, jossa on vertailutiedot myös vuodelta 2024. Raportti täydentää tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tietoja, ja on asian oheismateriaalina.